

Foto: Anuschka Heeb

Proffsigt dikesunderhåll säkrar dräneringen och förbättrar vattenmiljön

27 november 2015

I tyska Niedersachsen anordnar "Landwirtschaftskammer" tillsammans med det lokala underhållsförbundet för vattendraget Hase-Wasseracht vart 5:e år en fältdag med specialmaskiner för dikesunderhåll. Vi var där och rapporterar från fältdagen.

Foto:Anuschka Heeb

Ansvar för dikesunderhåll ligger i Niedersachsen till stor utsträckning på 115 stycken så kallade underhållsförbund som är organiserade efter avrinningsområden. De ägs och finansieras av medlemmarna som är alla markägare i området. Förbundet Hase-Wasseracht omfattar cirka 86 000 hektar och drygt 20 personer sköter den tekniska, juridiska och ekonomiska administrationen samt allt praktiskt arbete i fält, även kontakten med markägarna. De ansvarar för 620 kilometer större diken och kanaler, 710 kilometer mindre diken som avvattnar enskilda fält, samt fyra invallningar med pumpar och ser till att dräneringen av omliggande mark fungerar som den ska. Alla vattendrag är digitaliserade och förbundet håller noggrann koll på alla insatser.

Kraftigt modifierade vattendrag

I Niedersachsen är alla vattenförekomster som har ändrats, fördjupats eller rätats klassade som kraftigt modifierade vattendrag (KMV), vilket är mer än 90 procent av alla vattenförekomster. Enligt EU:s vattendirektiv ska målet för dessa vattendrag vara att uppnå "god ekologisk potential", vilket innebär att miljön för vattenlevande organismer ska bli bättre. Därför för underhållsförbundet utöver sitt ansvar för en fungerande avrinning även en dialog med naturvårdsmyndigheterna kring naturlagstiftning, artskydd och placering och utformning av åtgärder.

Utifrån digitaliserade höjddata på alla bottennivåer beräknar förbundets ingenjörer vilket handlingsutrymme som finns och anpassar åtgärderna därefter. För att skapa våtmarker, översvåmningsytor eller meandrar behöver de oftast gräva sig ner och schakta bort mark så att ingen dämning sker uppströms.

Ändrat underhåll

Förbundet provar nu i stor skala att minska underhåll i vissa diken eller sträckor.

- Vi försöker att oftare göra mindre, säger Manfred Kramer, chef för förbundet Hase-Wasseracht. Istället för att klippa alla dikeskanter som hittills minst en gång per år, så testar vi om det fungerar att klippa avsnitts- eller växelvis.

De testar också att bara klippa de övre delarna av slänterna så att det finns en stor area för avrinning vid högvattenflöde, samtidigt som vegetationen i släntfoten om möjligt får stå kvar så att den stabiliserar slänten, fångar upp sediment och ger skydd för vattnets organismer.

För att avrinningen ska fungera vid normalflöden ska täckdikessögon alltid ligga över medelvattennivån. Därför är en viktig del i det ändrade underhållsarbetet att fältpersonalen håller noggrann uppsikt över effekterna av åtgärderna för att hitta rätt underhållsintensitet och vid behov kunna återgå till tidigare insatser.

Text: Anuschka Heeb, Jordbruksverkets vatteningenhet

Se klippet från lokaltidningens reportage om fältdagen på [YouTube](#).

Sidan uppdaterades 2015-11-27 av Sofie Logardt

[Skriv ut](#)

Relaterade nyheter

- **Internationellt seminarium om vattendirektivet**

23 oktober 2015 - En del länder fokuserar på kväve och andra på fosfor. Irland..

- **Minskande halter av bekämpningsmedel i dricksvatten**

16 januari 2015 - Av de växtskyddsmedel som fortfarande är godkända inom jordb..

- **Biogasvall är positivt för klimatet**

13 januari 2015 - Mindre klimatpåverkan, men mer övergödning och försurning pe..

- **Jordbearbetning: Tidpunkten viktigare än metoden**

19 december 2014 - Det går att minska kväveläckaget avsevärt genom att anpassa ..

- **Greppa fosfor genom tvåstegsdiken**

17 december 2014 - Greppa Fosfor är ett pilotprojekt inom Greppa Näringen som ..

Kontakt

Redaktör för nyhetsbrevet

[Sofie Logardt](#)

040-41 52 84 040-41 52 84

Greppa Näringen är ett samarbete mellan [Jordbruksverket](#), [LRF](#) och [länsstyrelserna](#).

Europeiskt jordbruksfonden för
landbruksutveckling, Europe
investerar i landbyggsamhället

Laddar...

You'll need Skype Credit